

■ VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 6. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<p>Žák by měl:</p> <p>1.4. uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>3.2. dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat vhodným způsobem o radu</p> <p>2.6. zvládat běžnou komunikaci s úřady</p> <p>3.6. mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí</p>	<p>Žák by měl splnit tyto výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s organizací práce na místní poště - rozlišuje dopis a balík obyčejný, doporučený a expres - napíše správně adresu, rozlišuje adresáta a odesílatele - vyplní podací lístek a složenku - osvojil si správný postup při vyzvedávání nedoručené zásilky na poště - zná důležitá telefonní čísla pro tísňové volání - koupí si jízdenku, pošle spoluzavazadlo - vyhledává údaje v jízdním řádu, rozumí běžně používaným symbolům a značkám - v situačních scénkách nacvičuje komunikaci s úřady - vysvětlí pojmy starosta a obecní zastupitelstvo - popíše náplň práce jednotlivých odborů MÚ - vysvětlí demokratický princip voleb do obecních zastupitelstev - orientuje se v půjčovně knih, audio a video nahrávek (podle tematického a abecedního řazení) - je seznámen s doplňkovou činností městské knihovny - vyplní přihlášku do knihovny, popíše čtenářský průkaz - vysvětlí pojmy víra a křesťanství - vyjmenuje druhy církevních obřadů - orientuje se ve zdravotním středisku a nemocnici - vysvětlí pojmy pohotovost, služba, prakt. a odbor. lékaři - poznává přírod., kult. a historické zajímavosti regionu - seznamuje se s prací významných osobností regionu - vyjmenuje typy škol v regionu - seznamuje se s možnostmi kulturního vyžití v regionu - vyjmenuje typické průmysl. a zem. produkty regionu - popíše systém péče o staré, nemocné a postižené spoluobčany v regionu - popíše přírodní podmínky regionu, vysvětlí pojmy přírodní rezervace a CHKO; uvede příklady - zná důležitá telefonní čísla pro tísňové volání a v situačních scénkách nacvičuje přivolání pomoci - při řešení krizových situací respektuje pokyny kompetentních osob - v praxi nacvičuje evakuaci školy (respektuje pokyny) - podle svých možností poskytne první pomoc 	<p><u>Náš domov</u> - orientace v obci</p> <ul style="list-style-type: none"> - pošta: <ul style="list-style-type: none"> - odesílání dopisů, balíků a peněz - dopis a balík obyčejný, doporučený a expres - psaní adresy, pojmy: adresát a odesílatel - vyplňování podacího lístku a složenky - vyzvedávání nedoručených zásilek na poště - tísňové volání, důležitá telefonní čísla - vlakové (autobusové) nádraží <ul style="list-style-type: none"> - prodej jízdenek, posílání spoluzavazadla - jízdní řád, smluvené značky a symboly - městský úřad <ul style="list-style-type: none"> - komunikace s úřady, pravidla slušného chování - pojmy: starosta, obec, zastupitelstvo (měst. rada), - náplň práce jednotlivých odborů MÚ; úřední dny - volby do obecních zastupitelstev - knihovna: půjčovna knih, audio a video půjčovna <ul style="list-style-type: none"> - beletrie a naučná literatury - typy filmů podle obsahu a formy pracování - akce Městské knihovny v Rakovníku - vyplňování přihlášky, čtenářský průkaz - kostel: pojmy víra, křesťanství <ul style="list-style-type: none"> - církevní obřady: křtiny, svatby, pohřby - zdravotní středisko, nemocnice s poliklinikou <ul style="list-style-type: none"> - pohotovostní služba, praktičtí a odborní lékaři - přírodní, kulturní a historické zajímavosti - významné osobnosti bydliště a regionu - školství (MŠ, ZŠ, speciální školy, SŠ, učební obory) - kultura v regionu - život lidí v regionu, průmysl, zemědělství - péče o staré, nemocné a postižené spoluobčany - přírodní podmínky, ochrana životního prostředí - CHKO Křivoklátsko, Jesenicko; přírodní rezervace <p><u>Chování člověka v mimořádných situacích</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - přivolání pomoci, důležitá telefonní čísla - komunikace v krizových situacích, respektování pokynů kompetentních osob - nácvik evakuace školy - první pomoc při úrazech, zasažení elektr. proudem a chemickými látkami 	<p>PT environmentální výchova - doprava</p> <p>PT výchova demokr. občana - participace občanů v politickém životě</p> <p>PT mediální výchova - interpretace mediálních sdělení</p> <p>zeměpis 6 - místní region - kulturní, historické a přírodní zajímavosti; kultura a školství; průmysl a zemědělství; přírodní rezervace a CHKO; životní prostředí a jeho ochrana, zdroje znečištění vody, vzduchu a půdy v regionu</p> <p>PT výchova demokr. občana - princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>PT environmentální výchova - naše obec a region</p> <p>PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: komunikace vlastivěda 5 - důležitá telefonní čísla, přivolání pomoci, chování v krizových situacích, evakuace školy, první pomoc</p>

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 7. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<p>Žák by měl:</p> <p>1.1. mít zákl. informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>2.3. uvést symboly našeho státu a znát způsoby jejich užívání</p> <p>1.6. být seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p> <p>1.8. tolerovat kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p> <p>2.4. znát základní práva a povinnosti občanů</p> <p>2.1. mít základ. znalosti o podstatě a fungování demokr. společnosti</p> <p>2.2. chápat státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</p> <p>3.1. chápat význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</p> <p>1.2. respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití</p>	<p>Žák by měl splnit tyto výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše funkce a strukturu rodiny; příbuzenské vztahy; role, postavení, práva a povinnosti rodin. příslušníků - popíše vzorovou životosprávu rodiny, srovná s realitou ve vlastní rodině - vybírá si vhodné volnočasové aktivity - má základní představu o rodinném rozpočtu - srovnává družstevní, obecní a soukromé vlastnictví bytu - rozlišuje pojmy bydliště a rodiště - vysvětlí pojmy úplná a neúplná rodina - vysvětlí pojmy národ, stát, vlast; státní občanství - vypráví pověsti z minulosti českého státu - zhodnotí přínos významných osobností a událostí ČR - popíše vybraný národní zvyk - vyjmenuje a popíše státní symboly a jejich použití - vyjmenuje národnostní menšiny v ČR, popíše jejich postavení, vysvětlí pojmy rasismus, xenofobie a diskriminace, uvede příklady - vysvětlí pojmy republika a demokratická společnost, - vyjmenuje zákonodárné orgány a instituce státní správy - popíše jejich činnost - vyjmenuje a vysvětlí základ. práva a povinnosti občanů - vysvětlí demokratický princip voleb - popíše složení vlády a její funkci - popíše náplň práce klíčových ministerstev - popíše volbu prezidenta republiky a jeho práci - orientuje se v politických stranách v ČR; vysvětlí rozdíl mezi politickou stranou a spolkem - vyjmenuje typy škol v ČR, uvede konkrétní příklady škol v regionu jako možnosti dalšího vzdělávání - zhodnotí význam vzdělání pro profesní uplatnění - určí nutnou kvalifikaci pro některá povolání - vysvětlí pojmy kvalifikace a rekvalifikace - respektuje pravidla daná školním řádem - respektuje autoritu, ke spolužákům se chová ohleduplně, respektuje rozdílné názory, s empatií nabízí pomoc - poznává své osobní vlastnosti, schopnosti, cíle a zájmy - rozvíjí své komunikační dovednosti 	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce a struktura rodiny, příbuz. vztahy v rodině - role, postavení, práva a povinnosti rodin. příslušníků - životospráva rodiny (správná výživa, škodliviny) - denní řád rodiny, vhodné volnočasové aktivity - nabídka volnočasových aktivit v obci - hospodaření rodiny, rozpočet (příjmy, výdaje) - bydlení, typy vlastnictví bytu; zařízení bytu - pojem bydliště a rodiště - rodina úplná a neúplná <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy: národ, stát, vlast; státní občanství - pověsti z minulosti českého státu - významné osobnosti a události ČR; státní svátky - národní zvyky a tradice - státní symboly a jejich použití; státní hymna - postavení a práva národnostních menšin - nebezpečí rasismu, xenofobie a diskriminace (pojmy) - pojmy: republika, demokratická společnost - zákonodárná, výkonná a soudní moc - zákonodárné orgány, instituce státní správy - Ústava ČR, Listina zákl. práv a svobod, práva dítěte - ochrana lidských práv - volby do parlamentu a obecních zastupitelstev - vláda, její složení, funkce - náplň práce jednotlivých ministerstev - prezident republiky - politické strany a spolky <p>Školství</p> <ul style="list-style-type: none"> - právo na vzdělání: školský systém ČR (základní, střední a vysoké školy; speciální školství) - školy v regionu, příležitosti k dalšímu studiu - význam vzdělání, nutná kvalifikace pro daná zaměstnání; možnosti rekvalifikace - systém celoživotního vzdělávání - školní řád a vnitřní řád školy - vztahy ve škole, respektování autorit - přátelské vztahy, umění dobře vycházet s lidmi - sebepoznání, seberegulace - komunikační dovednosti v různých situacích 	<p>PT výchova demokr. občana - práva a povinnosti občana tělesná výchova 7 - odmítání návykových látek</p> <p>vlastivěda 5, dějepis 7 - pověsti z minulosti českého státu zeměpis 6 - státní symboly, státní hymna dějepis 7 - Karel IV, korunovační klenoty dějepis 8, hudební výchova 7 - státní hymna přírodopis 8 - antropologie proti teoriím rasismu PT multikulturní výchova - multikulturalita zeměpis 7 - státní správa a samospráva v ČR PT osobnostní a sociální vých. - soc. rozvoj: mezilidské vztahy PT výchova demokr. občana - principy demokr. jako formy vlády; soužití s menšinami; participace občanů v pol. životě vlastivěda 4-5 - Listina zákl. práv a svobod, práva dítěte; pomáhající organizace</p> <p>PT výchova demokr. občana - občanská společnost a škola PT osobnostní a sociální vých. - osobnostní rozvoj: sebepoznání, seberegulace - sociální rozvoj: komunikace český jazyk 7 - komunikační dovednosti</p>

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 8. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<p>Žák by měl: 1.5. rozpoznat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi</p>	<p>Žák by měl splnit tyto výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje kamarádké a přátelské vztahy a zhodnotí jejich význam pro spokojený život člověka - popíše změny v době dospívání z hlediska biologického, psychologického a právního - vysvětlí pojmy rovnoprávnost, respekt, tolerance a empatie a zhodnotí jejich význam pro mezilidské vztahy - používá zákl. odborné termíny z oblasti lidské sexuality - popíše příznaky nejčastějších pohlavních chorob; orientuje se v problematice AIDS - zná způsoby ochrany před pohlavními nemocemi - vysvětlí, co je pohlavní úchylnka; uvede příklady - respektuje práva homosexuálů - ví, jak se chránit před sexuálním zneužíváním - vyhledá informace o pomáhajících organizacích a kontakty na tyto organizace - rozlišuje občanský a církevní sňatek, je informován o nezbyt. formalitách spojených s uzavíráním sňatku - vyjmenuje práva a povinnosti manželů - zhodnotí význam rodiny, popíše funkce a strukturu rodiny - vysvětlí pojmy týrané a zneužívané dítě, ohlašovací povinnost; uvede příklady pomáhajících organizací - zná obsah základních paragrafů Zákona o rodině - zhodnotí jednotlivé typy výchovy - vysvětlí pojmy úplná a neúplná rodina - vyjmenuje různé příčiny rozpadu manželství, zhodnotí důsledky rozpadu manželství - pokusí se samostatně vytvořit rozpočet rodiny na měsíc - ujasňuje si a formuluje své nejbližší plány týkající se dalšího vzdělání, profesního uplatnění a rodinného života 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika kamarádkých a přátelských vztahů - význam <u>přátelství</u> - vztahy mezi chlapci a děvčaty - charakteristika období dospívání (z hlediska biologického, psychologického, právního) - mezilidské vztahy založené na respektu, toleranci a empatii - <u>láska, hledání partnera</u> <ul style="list-style-type: none"> - rovnoprávnost mužů a žen - <u>lidská sexualita</u> <ul style="list-style-type: none"> - základní odborné termíny - pohlavní choroby a jejich příznaky, AIDS - ochrana před pohlavními chorobami - pohlavní úchylnky - homosexualita; registrované partnerství - problematika dětské pornografie - ochrana před sexuálním zneužíváním (pomáhající organizace) - uzavření <u>manželství</u> <ul style="list-style-type: none"> - občanský a církevní sňatek - práva a povinnosti manželů - <u>rodina</u>: význam, funkce a struktura rodiny <ul style="list-style-type: none"> - postavení členů rodiny, práva a povinnosti - odpovědnost rodičů za výchovu dětí - problematika týraných a zneužívaných dětí - Zákon o rodině - základní typy výchovy - rodina úplná a neúplná - rozpad manželství, jeho příčiny a důsledky - hospodaření rodiny (rozpočet, příjmy, výdaje) - formulování plánů- jaký bude můj život? <ul style="list-style-type: none"> - jaký jsem já, jaké budu mít povolání (osobní vlastnosti, schopnosti, zájmy a cíle) - jaký by měl být můj budoucí partner - jak si představuji vztahy ve své rodině - co mohu udělat pro spokojenost své rodiny - jak si představuji výchovu dětí, život rodiny - jaký bude rozpočet rodiny - co budu dělat stejně jako moji rodiče a co jinak 	<p>TV a výchova ke zdraví 8 - přátelství, láska, partner. vztahy; soužití ve škole, v rodině, chování podporující dobré vztahy</p> <p><u>PT osobnostní a sociální vých.</u></p> <p>- sociální rozvoj: <u>mezilidské vztahy</u></p> <p><u>PT multikulturní výchova</u></p> <p>- <u>mezilidské vztahy</u></p> <p><u>PT výchova demokr. občana</u></p> <p><u>Práva a povinnosti občana</u></p> <p><u>přírodopis 8</u> - pohlavní ústrojí, menstruační cyklus</p> <p><u>přírodopis 8, pracovní vyuč. 8</u></p> <p>- antikoncepce, plánované rodičovství, ochrana před pohlavními chorobami</p> <p><u>pracovní vyuč. 8</u> - uzavření manželství, předmanželská smlouva</p> <p><u>PT výchova demokr. občana</u></p> <p>- <u>práva a povinnosti občana</u></p> <p><u>PT osobnostní a sociální vých.</u></p> <p>- osobnostní rozvoj: <u>sebezpoznaní a sebepojetí</u></p> <p><u>pracovní vyučování 8- 9</u></p> <p>- rozpočet rodiny, formy plateb. styku, Zákon o rodině, typy výchovy, péče o dítě</p>
<p>3.5. využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací</p>			
<p>1.3. formulovat své nejbližší plány</p>			

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 8. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<p><u>Žák by měl:</u></p> <p>1.5. být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>3.4. uvědomovat si význam sociální péče o potřebné občany</p> <p>2.4. znát základní práva a povinnosti občanů</p> <p>2.6. zvládat běžnou komunikaci s úřady</p> <p>3.2. dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat vhodným způsobem o radu</p> <p>4.2. vědět o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování</p>	<p><u>Žák by měl splnit tyto výstupy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v systému péče o děti bez rodiny (náhradní rodinné péče) - rozlišuje různé typy postižení - vysvětlí pojem invalidita - navrhuje řešení překážek v životě postižených lidí - popíše systém péče o nemocné, postižené a staré lidi, možnosti vzdělávání nemocných a postižených dětí - chová se k postiženým, nemocným a starým lidem s respektem, ohleduplností a empatií; nabízí pomoc - rozlišuje pojmy sociální pojištění, státní sociální podpora a státní sociální pomoc, zhodnotí jejich význam - vyjmenuje podmínky pro vyplácení nemocenského pojištění a podpory v nezaměstnanosti - vysvětlí pojem životní minimum - popíše systém lékařské péče v ČR - uvědomuje si vlastní odpovědnost za své zdraví, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; pečuje o své zdraví, řídí se zásadami zdravého životního stylu - vyhledává informace o nabídce zaměstnání z různých zdrojů, je seznámen s činností úřadů práce - určí nutnou kvalifikaci pro některá povolání - vysvětlí pojmy kvalifikace a rekvalifikace - vysvětlí rozdíl mezi hrubou mzdou a čistým příjmem - vysvětlí, co jsou daně a jejich využití ve stát. rozpočtu - zná práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele podle Zákoníku práce - popíše podobu právních dokumentů občana; ví, k čemu slouží a jak je získat - na příslušném úřadu vyřídí potřebné formality spojené s vydáním občanského průkazu a cestovního pasu - komunikuje s úředníky podle zásad slušného chování, vhodnou formou požádá o radu - zhodnotí význam EU a vyjmenuje členské státy - popíše spolupráci členských států EU - zhodnotí postavení ČR v EU; vyjmenuje práva občanů ČR v rámci EU a popíše způsoby jejich uplatňování 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>péče o děti bez rodiny</u> v ČR <ul style="list-style-type: none"> - náhradní rodinná péče (osvojení, pěstounská péče, SOS vesničky) - ústavní výchova (dětské domovy) - <u>péče o nemocné, postižené a staré lidi</u> <ul style="list-style-type: none"> - typy postižení (mentální, smyslová, tělesná) - pojem invalidita - systém péče o nemocné, postižené a staré lidi, největší překážky v životě a možnosti jejich řešení - výchova a vzdělávání postiženého dítěte - vztah k nemocným, starým a postiženým lidem - <u>sociální zabezpečení</u> (sociální pojištění, státní sociální podpora, státní sociální pomoc - princip solidarity) - nemocenské pojištění (podmínky vyplácení) - podpora v nezaměstnanosti (podmínky vyplácení) - životní minimum - lékařská péče <ul style="list-style-type: none"> - základní a odborná péče - zařízení ambulantní a lůžková, soukromá a státní - odpovědnost jedince za své zdraví; prevence - <u>zaměstnání</u> <ul style="list-style-type: none"> - informace o nabídce zaměstnání, úřady práce - potřebná kvalifikace, možnosti rekvalifikace - odměna za práci; daně - práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele - <u>Zákoník práce</u> - <u>právní dokumenty občana</u> <ul style="list-style-type: none"> - občanský průkaz, cestovní pas, oddací a rodný list <ul style="list-style-type: none"> - jak získat právní dokumenty občana (jejich kopii) - rodné číslo a jeho význam - ověřování listin a podpisů - <u>Česká republika a Evropa</u> <ul style="list-style-type: none"> - Evropská unie a její význam - členské státy Evropské unie - spolupráce států v rámci Evropské unie - postavení ČR v Evropské unii, práva občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování 	<p><u>pracovní vyučování 8, 9</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o nemocného - <u>PT výchova demokr. občana</u> - <u>soužití s menšinami</u> - <u>PT osobnostní a sociální vých.</u> - <u>morální rozvoj: prosociální chování</u> - <u>PT multikulturní výchova</u> - <u>lidské vztahy; princip sociálního smíru a solidarity</u> - <u>pracovní vyučování 8, 9</u> - sociální dávky v těhotenství a mateřství - systém očkování, lékařská péče v době těhotenství; svět práce: - poradenské služby pro výběr dalšího vzdělávání - kvalifikace a rekvalifikace - Zákoník práce - činnost úřadů práce - nabídka zaměstnání - <u>výpočet. technika 8</u> - vyhledávání informací na internetu - <u>PT výchova demokr. občana</u> - <u>práva a povinnosti občana</u> - <u>PT výchova demokr. občana</u> - <u>komunikace s úřady</u> - <u>zeměpis 8</u> - Evropská unie a její význam; členské státy EU - <u>PT vých. k myšlení v evrop. a globálních souvislostech</u> - <u>jsme Evropané</u>

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 9. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<p>Žák by měl: 2.5. uvědomovat si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</p> <p>3.5. využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací</p>	<p>Žák by měl splnit tyto výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech vysvětlí nutnost stanovení a respektování pravidel - vysvětlí pojem zákon - uvědomuje si důsledky porušování dohodnutých pravidel (morálky) a zákonů - vysvětlí pojem demokracie a demokratická společnost, - uvede charakteristické znaky demokratické společnosti - vyjmenuje a vysvětlí základní práva a povinnosti občanů demokratické společnosti; ví, jak aktivně uplatňovat svá práva - zná práva dítěte; ví, kde hledat pomoc v případě jejich porušování - vyhledává informace o pomáhajících organizacích a kontakty na tyto organizace - nacvičuje komunikaci s pomáhajícími organizacemi - vysvětlí pojmy zákonodárná, výkonná a soudní moc - vyjmenuje zákonodárné orgány a instituce státní správy a samosprávy; popíše jejich činnost - vysvětlí demokratický princip voleb do obou komor parlamentu a obecních zastupitelstev - popíše složení vlády a její funkci - popíše práci klíčových ministerstev - popíše volbu prezidenta republiky a jeho práci - orientuje se v politických stranách v ČR; vysvětlí rozdíl mezi politickou stranou a spolkem - chová se podle zásad slušného chování a přiměřeně dané společenské situaci, respektuje autority, k ostatním lidem se chová ohleduplně, věcně diskutuje o rozdílných názorech, s empatií nabízí pomoc - vysvětlí pojmy rasismus, xenofobie a diskriminace; uvede příklady - vyjadřuje se jasně a srozumitelně, respektuje základní pravidla rozhovoru - nacvičuje komunikaci v různých společenských a krizových situacích - brání se před manipulací pomocí asertivní komunikace 	<p><u>Občanské soužití</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nutnost stanovení pravidel a jejich respektování - zákony jako základní pravidla občanského soužití - důsledky porušování dohodnutých pravidel a zákonů (různé typy a stupně postihů) - <u>demokratické uspořádání naší společnosti</u> - charakteristika demokratické společnosti - práva a svobody v demokratickém státě - uplatňování práv občana - rovnoprávné postavení všech lidí - Ústava ČR - Listina základních práv a svobod - práva dítěte; pomáhající organizace v případě porušování práv dítěte - moc zákonodárná, výkonná a soudní - zákonodárné orgány - instituce státní správy a samosprávy a jejich činnost - volby do obou komor parlamentu - volby do obecních zastupitelstev - vláda, její složení, funkce - náplň práce jednotlivých ministerstev - prezident republiky - politické strany a spolky (poměr sil podle výsledků voleb, demokratické řešení rozdílných názorů) - <u>společenské chování</u> a společenský takt <ul style="list-style-type: none"> - slušnost, ohleduplnost, úcta k ostatním lidem, tolerance k názorům a zájmům ostatních lidí - umění jednat s lidmi - nebezpečí rasismu, xenofobie a diskriminace - <u>komunikace mezi lidmi</u> <ul style="list-style-type: none"> - jasné a srozumitelné vyjadřování - základní pravidla rozhovoru (střídání role posluchače a mluvčího; klidná a rozumná argumentace) - komunikační dovednosti v různých společenských situacích a v krizových situacích (situační scénky) - asertivní komunikace 	<p><u>PT výchova demokr. občana</u> - odpovědnost občana za své činy a postoje</p> <p>přírodopis 8 - antropologie proti teoriím rasismu <u>PT osobnostní a sociální vých.</u> - soc. rozvoj: mezilidské vztahy <u>PT výchova demokr. občana</u> - principy demokracie jako formy vlády; participace občanů v politickém životě, práva a povinnosti občanů; uplatňování práv občana; soužití s menšinami</p> <p><u>PT výchova demokr. občana</u> - občanské soužití v demokr. společnosti, soužití s menšinami <u>PT multikulturní výchova</u> - multikulturalita</p> <p><u>PT osobnostní a sociální vých.</u> - sociální rozvoj: komunikace <u>český jazyk 9</u> - rozvoj komunikačních dovedností; rozhovor, vyprávění; popis</p>

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 9. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<p><u>Žák by měl:</u></p> <p>2.5. uvědomovat si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</p> <p>3.5. využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací</p> <p>2.5. uvědomovat si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</p> <p>1.7. kriticky přistupovat k projevům vandalismu</p> <p>3.3. rozeznat nebezpečí, ohrožení sociálně patologickými jevy</p>	<p><u>Žák by měl splnit tyto výstupy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ve škole - zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatele při dodržování pracovní bezpečnosti a ochrany zdraví podle Zákoníku práce; uvědomuje si rizika a důsledky jejich porušování - dodržuje pravidla BESIP pro chodce a cyklisty; uvědomuje si možné důsledky a postihy jejich porušování - vysvětlí pojmy fyzická a psychická závislost - vysvětlí zdravotní, ekonomický a sociální dopad zneužívání návyk. látek a provozování hazardních her - osvojuje si základní techniky odmítání návykových látek a obrany před různými formami násilí; ví jak se bránit před různými formami násilí - vyhledá informace o pomáhajících organizacích - nacvičuje komunikaci s pomáhajícími organizacemi - kriticky zhodnotí svůj denní režim a stravovací návyky z hlediska zásad zdravého způsobu života - vysvětlí pojem právo, rozlišuje právo ústavní, rodinné, občanské, pracovní a trestní - vyjmenuje a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele vyplývající z pracovního poměru podle Zákoníku práce, zná důsledky jejich porušování - vyvětlí pojem osobní vlastnictví; zná způsoby ochrany - objasní specifika trestné činnosti dětí a mládeže - rozlišuje různé druhy nepřiměřeného chování, porušování společenských norem a protiprávního jednání - uvědomuje si důsledky protiprávního jednání - vysvětlí pojmy vandalismus, šikana, psychické a fyzické zneužívání, rasová nesnášenlivost - popíše činnost orgánů činných v trestním řízení, uvede příklady - je seznámen s nabídkou volnočasových aktivit v obci - rozlišuje aktivní a pasivní zábavu - vypráví o svých volnočasových aktivitách, kriticky je zhodnotí; vybírá si vhodné volnočasové aktivity - je si vědom souvislosti mezi nevhodným využíváním volného času a ohrožením sociálně patologickými jevy 	<p><u>ochrana zdraví občanů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady hygieny a bezpečnosti práce ve škole - povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů při dodržování pracovní bezpečnosti a ochrany zdraví - Zákoník práce - pravidla silničního provozu, postihy dopr. přestupků - látky poškozující zdraví, drogy a jiné návykové látky - nebezpečí vzniku psychické a fyzické závislosti - nebezpečí spojená s patologickým hráčstvím - základní techniky odmítání drog a návyk. látek - základní techniky obrany před různými formami násilí - organizace pomáhající v případě ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich služby; kontakty - komunikace s pomáhajícími organizacemi - zdravý způsob života; význam sportu a rac. stravy <p><u>právní ochrana občana</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem právo - právo ústavní, rodinné, občanské, pracovní, trestní - Zákoník práce (závazky vyplývající z prac. poměru) - ochrana osobního vlastnictví - druhy protiprávního jednání a jeho postihy - trestná činnost dětí a mládeže - trestní odpovědnost dětí a mladistvých - projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem: vandalismus, šikana, psychické a fyzické zneužívání - projevy ras. nesnášenlivosti (příčiny, trestní postihy) - orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti) <p><u>volný čas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - volnočasové aktivity, kultura, sport, zájmové a sportovní organizace; kulturní a sportovní zařízení - význam kultury a sportu v životě člověka - aktivní a pasivní zábava; rozvíjení tvořivosti - nevhodné využívání volného času, ohrožení sociálně patologickými jevy 	<p><u>tělesná výchova 8, pracovní vyučování 8, výtvar. výchova 8</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla práce v odborných učebnách <u>pracovní vyučování 8-9</u> svět práce: Zákoník práce tělesná výchova 1-9 - BESIP <u>tělesná výchova a výchova ke zdraví 8</u> - návykové látky, patologické hráčství; vznik fyzické a psychické závislosti; zdravotní, ekonom. a sociální dopad, základní techniky odmítání návyk. látek <u>PT osobnostní a sociální vých.</u> - sociální rozvoj: komunikace <u>PT environmentální výchova</u> - ochrana zdraví <u>PT výchova demokr. občana</u> - právní ochrana občana; odpovědnost občana za své činy a postoje <u>PT multikulturní výchova</u> - multikulturalita (rasová nesnášenlivost a její postihy) <u>PT osobnostní a sociální vých.</u> - osobnostní rozvoj: sebeorganizace <u>tělesná výchova a výchova ke zdraví 8</u> - volnočasové aktivity; význam sportu

OBČANSKÁ VÝCHOVA - 9. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<p><u>Žák by měl:</u></p> <p>4.3. uvést příklady mezinárodního terorismu</p> <p>4.1. uvést některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a vědět o výhodách spolupráce mezi státy</p> <p>1.8. tolerovat kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>	<p><u>Žák by měl splnit tyto výstupy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam ozbrojených sil a civilní obrany, popíše jejich činnost - vysvětlí pojmy branná povinnost, branná pohotovost, mobilizace, profesionální armáda - vysvětlí pojem terorismus, uvede příklady mezinárodního terorismu a způsobů obrany před terorismem - zhodnotí význam mezinárodní spolupráce a uvede příklady - vyjmenuje významné mezinárodní organizace a společenství a popíše jejich činnost - srovnává různé teorie o vzniku světa, života a člověka - vysvětlí, proč je možná svoboda jen v rámci určitých pravidel - vyjmenuje a charakterizuje nejvýznamnější světová náboženství - vysvětlí pojem náboženská sekta a uvědomuje si nebezpečí spojená s jejich činností - vysvětlí pojmy morálka a charakter, popíše charakter vybrané osoby - sestaví svůj hodnotový žebříček, zamyslí se nad tím, jak se asi bude měnit v průběhu let - chová se s úctou ke všem lidem bez ohledu na pohlaví, národnost, rasu, náboženské vyznání, sexuální orientaci, zdravotní stav a věk - popíše vzájemný vztah člověka a přírody - zhodnotí vliv životního prostředí na zdraví člověka - popíše vliv lidské činnosti na kvalitu život. prostředí, uvede příklady kladného i záporného vlivu - navrhuje způsoby ochrany čistoty vody, půdy a ovzduší - navrhuje řešení lokálních ekologických problémů - vyjmenuje ekolog. organizace a popíše jejich činnost 	<p><u>Obrana vlasti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ozbrojené síly a jejich význam - branná povinnost dříve a nyní; profesionální armáda - prezident republiky jako vrchní velitel ozbroj. sil - branná pohotovost, mobilizace - civilní obrana a její význam - příklady mezinár. terorismu, teroristické organizace - obrana před terorismem - ekonomická, politická, bezpečnostní a kulturní spolupráce mezi národy a její význam - významné mezinárodní organizace a společenství (NATO, OSN, EU, UNICEF, UNESCO atd.) <p><u>Základní filozofické problémy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - různá pojetí vzniku světa, života a člověka (tolerance různých názorů a náboženského vyznání) - člověk a svoboda, svoboda v rámci určitých pravidel - svoboda víry a náboženského vyznání - nejvýznamnější světová náboženství - nebezpečí spojená s činností náboženských sekt <p><u>Základní etické problémy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - morálka jako základ soužití mezi lidmi - morální hodnoty jedince - charakter jedince, hodnotový žebříček - úcta k sobě i k druhým lidem bez ohledu na pohlaví, národnost, rasu, náboženské vyznání, sexuální orientaci, zdravotní stav a věk <p><u>Ochrana životního prostředí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka a přírody - zdravé životní prostředí jako základní podmínka ochrany zdraví - vliv lidské činnosti na životní prostředí - ochrana čistoty vody, půdy a ovzduší - lokální ekologické problémy, možnosti řešení - ekolog. iniciativy, ekolog. organizace a jejich činnost 	<p>zeměpis 9 - politická, bezpečnostní a hospodářská sdružení států (NATO, EU, OSN atd.)</p> <p>PT vých. k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>- jsme Evropané</p> <p>PT environmentální výchova</p> <p>- ochrana hist. a kult. památek</p> <p>přírodopis 8 - různé názory na vznik a vývoj člověka; antropologie proti teoriím rasismu</p> <p>PT výchova demokr. občana</p> <p>- občanské soužití v demokr. společnosti; Listina zákl. práv a svobod</p> <p>dějepis 8 - Rudolf II., Majestát</p> <p>PT výchova demokr. občana</p> <p>- obč. soužití v demokr. společnosti; soužití s menšinami</p> <p>PT multikulturní výchova</p> <p>- multikulturalita</p> <p>PT environmentální výchova</p> <p>- lidské aktivity a životní prostředí; rozvoj ekologického vědomí veřejnosti</p>

